

Løgmannsskrivstovan

Løgtingið

Dagfesting:
Mál nr.: 0626-091/19
Málsviðgjört: KTH
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Løgtingsmál nr. xx/2019: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um vápn v.m.

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um vápn v.m. (reglur um útflutning av vápnum og um atgongd til vápnaskráanna)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 43 frá 22. mai 1969 um vápn, sum broytt við lögtingslóg nr. 54 frá 12. mai 1980 og lögtingslóg nr. 81 frá 22. mai 2015, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 1, stk. 3 verður “evna til” broytt til: “flyta út”.
2. Í § 2, stk. 1 verður “§ 1” broytt til: “§ 1, stk. 1”.

3. Í § 3 a, stk. 1 verður aftan á “at flyta inn,” sett: “flyta út,”.
4. Í § 4, stk. 1 verður sum nýtt pkt. sett: “Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd til upplýsingarnar, sum eru skrásettir sambært 1. pkt.”

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Uppskot til kunngerð um broyting í kunngerð um vápni vm. var til ummælis á várið 2019. Í uppskotinum var lagt upp til at skilja myndugleikauppgávuna at geva útflutningsloyvi til vápni sundur, so at uppgávan framyvir varð deild millum politiið og Umhvørvisstovuna alt eftir hvørji vápni talan var um.

Í sambandi við, at uppskotið var til ummælis hevur spurningur stungið seg upp um heimild er í vápnalógini at krevja loyvi í sambandi við útflutning av vápnum, sum eru fevnd av lógini.

Av tí, at heimildin at geva útflutningsloyvi ikki er greið, er lagt upp til at broyta vápnalógina á hesum øki. Samstundis er metingin, at tað er neyðugt, at landsstýrismaðurin fær møguleika at áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd vápnaskrána.

1.2. Galdandi lóggáva

Útflutningur av vápnum

Ásetingin í § 1, stk. 2 í kunngerð nr. 57 frá 12. september 1969 um vápni vm., sum broytt við kunngerð nr. 125 frá 14. desember 2016, er ikki broytt síðan 1969. Ásetingin ljóðar soleiðis:

“*Stk. 2.* Umsókn um loyvi at flyta inn, útvega sær, hava vápni ella ganga við vápni sum tilskilað í § 1, stk. 2 og loyvi til gerð og útflutning av vápnum sum tilskilað í § 1, stk. 3 og tilfari til verður at senda landfútanum gjøgnum sýslumannin ella lögregluna [...]. Tó er landfútanum heimilt at geva loyvi til útflutnings av handvápnum til skotkappingar og veiðuvápni og lóður í hóskaði nøgdum til nýtslu undir fyrbils tilhaldi uttanlands.” (LMS hevur drigið fram)

§ 1, stk. 2 vísir til § 1, stk. 2 og § 1, stk. 3 í vápnalógini, sbt. løgtingslóg um vápni vm., sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 81 frá 22. mai 2015.

§ 1, stk. 3 í vápnalógini er orðað soleiðis:

“*Stk. 3.* Tað er forboðið uttan loyvi frá landsstýrinum at gera ella evna til amboð og tilfar sum tilskilað í stk. 1 og 2. [...]” (LMS hevur drigið fram)

§ 1, stk. 3 í vápnalógini snýr seg sostatt ikki um útflutning av vápnum, sum ásetingin í § 1, stk. 2 í kunngerðini gevur fatanina av. Útflutningur er heldur ikki er umrøddur aðrastaðni í lógini.

Vápnalógin er frá 1969 og upprunauppskotið er tí eisini á donskum. § 1, stk. 3 í danska tvítekstinum ljóðar soleiðis:

“*Stk. 3.* Det er forbudt uden tilladelse fra Færøernes landsstyre at tilvirke og udføre de i stk. 1 og 2 nævnte genstande og stoffer. [...]” (LMS hevur drigið fram)

Havandi í huga kunngerðina um vápni frá 1969, sum fekk gildi stutt eftir, at lógin var samtykt í Løgtinginum, og sum inniheldur reglur um útflutning, man lítil ivi vera um, at orðingin í § 1, stk. 3 í føroyska upprunatekstinum er skeivur, og at *evna til* átti at verið *flyta út*.

Udføre, sum kann merkja bæði at evna til og at flyta út, verður brúkt í danskari vápnalóggávu í týðninginum *flyta út*.

Danski tvíteksturin av vápnalógini var settur úr gildi í sambandi við broyting av vápnalógini í 2015.

Síðan lógtingslógini og kunngerðin komu í gildi í 1969 hevur verið kravt loyvi til útflutnings av vápnum. Eftir at Løgmannsskrivstovan er gjørd varug við, at heimildin at áseta nærri reglur um útflutning ikki longur er í lógini, hevur Løgmannsskrivstovan kunnað Umhvørvisstovuna um støðuna og hevur heitt á Umhvørvisstovuna um heldur at geva vátanir um, at útflutningur kann fara fram.

Atgongd til vápnaskrána

Sambært § 4, stk. 1 í vápnalógini ásetur landsstýrismaðurin í kunngerð reglur um fráboðan og skráseting av teimum lutum og tilfari, sum koma undir §§ 1 og 2 í vápnalógini.

Í § 2 í kunngerð nr. 74 frá 28. juni 2016 er ásett, at skotvápni fevnd av § 1, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, nr. 1 í vápnalógini skulu skrásetast í eini vápnaskrá, sum Umhvørvisstovan situr fyri.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við uppskotinum er í fyrsta lagi, at tað aftur fæst heilt greið heimild at krevja loyvi í sambandi við útflutning av vápnum, sum eru fevnd av vápnalógini.

Tað er týðningarmikið at hava reglur um útflutning av vápnum. Hetta er fyrst og fremst tí, at tað er av týðningi fyri trygd o.a., at tað er greitt, hvør flytur vápn út og nær. Samstundis er Løgmannsskrivstovan kunnug við, at tá skjúttar skulu av landinum við teirra vápni, aloftast til kappingar, lættir tað um innflutning í onnur lond, um viðkomandi kann vísa á, at vápni lógliga er flutt úr Føroyum.

Tá lógarheimildin er fingin í lag, ætlar Løgmannsskrivstovan at gera broyting í kunngerð um vápn vm., sum eisini var ætlanin á várið 2019. Hetta fyri at gera tað greitt, hvussu uppgávubýtið á økinum er.

Samstundis ætlar Løgmannsskrivstovan at áseta í kunngerð um vápn vm., at Umhvørvisstovan kann geva (serlig) útflutningsloyvi til vápn fevnd av § 2, stk. 1, nr. 1 í vápnalógini, sum hava eina longri gildistíð, t.d. 1 ár, um talan er um útflutning til skotkappingar, ítróttarlegur ella líknandi. Øll útflutningsloyvi skulu sjálvsagt verða treytað av, at viðkomandi, sum ynskir at flyta út vápn hevur eitt galdandi vápnaprógv.

Orsøkin til hesa ætlaðu broyting í kunngerðini er, at m.a. Skjótisamband Føroya áhaldandi vísir á tørvin hjá føroyingum, sum ferðast við vápnum til kappingar o.a. í útlondum, at hava eitt sokallað vápnpass, sum ger ferðing lættari. Útflutningsloyvi við longri gildistíð enn tann einstaki uttanlandsstúrurin lættir um umsitingarliga hjá bæði skjúttum og myndugleika.

Í øðrum lagi er endamálið við lógaruppskotinum, at landsstýrismaðurin fær greiða heimild at áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd til vápnaskrána.

Tá henda heimild er fingin til vega er ætlanin, at politiið í kunngerð fær beinleiðis atgongd til vápnaskrána. Orsøkin er, at tað t.d. av trygdarávum kann vera umráðandi hjá politinum at sláa upp í vápnaskránni t.d. í sambandi við fyrirbygging og eftirkanning av lógarbrotum.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Lagt er upp til broytingar, sum gera tað heilt greitt, at tað krevur loyvi, tá vápn, sum eru fevnd av vápnalógini skulu útflytast.

Eisini er lagt upp til, at landsstýrismaðurin fær heimild at áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd til vápnaskrána.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá...

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Umhvørvisstovan hevur áður givið loyvi, og váttað í dag eftir umsókn, at ein persónur kann flyta út vápn, og hevur uppskotið tí ikki við sær fíggjarligar avleiðingar.

Tað verður mettt, at tað fer at kosta umleið 10.000kr. (tekniskt) at fáa beinleiðis atgongd til vápnaskrána. Hesa útreiðslu skal myndugleikin, sum fær atgongd til skrána, gjalda.

Uppskotið hevur ongar fíggjarligar avleiðingar fyri kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Umhvørvisstovan hevur áður givið loyvi, og váttað í dag eftir umsókn, at ein persónur kann flyta út vápn, og hevur uppskotið tí ikki við sær fíggjarligar avleiðingar. Mettt verður, at tað hinvegin kann hava við sær ein umsitingarligan lætta, tá kunngerð um vápn vm. verður broytt, soleiðis at tað verður møguligt hjá Umhvørvisstovuni at veita loyvi til útflutnings, sum hava eina longri gildistíð.

At t.d. politiið fær beinleiðis atgongd til vápnaskrána kann eisini lætta um umsitingina á Umhvørvisstovuni.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

Viðmerkjast skal tí, at tá lógaruppskotið er samtykt, ætlar Løgmannsskrivsstovan í kunngerð at áseta, at tað verður møguligt hjá persónum, sum ferðast uttanlands til kappingar o.a. við vápnnum, undir ávísam treytum kunnu fáa loyvi, sum hevur longri gildistíð enn tann einstaki uttanlandstúrurin. Hetta verður væntandi skjúttum til fyrimuns.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Tað eru ikki millumtjóðasáttmálar á økinum, ið lógaruppskotið fevnir um, og sum Føroyar hava skyldu at fylgja.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

1) Hoyvíkssáttmálin

Uppskotið er ikki í ósamsvari við Hoyvíkssáttmálan. Lógaruppskotið ásetur eins reglur fyri øll, sum ynskja at flyta vápni úr Føroyum og uttan mun til, hvat land vápnið verður flutt til.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Lógaruppskotið hevur ikki reglur, sum ávirka mannarættindi, og uppskotið er tí í samsvari við EMRS.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

Lógaruppskotið hevur ikki reglur, sum á serligan hátt hava ávirkan fyri einstaklingar, sum bera brek. Uppskotið er tí í samsvari við Brek-sáttmálan.

2.9. Markaforðingar

Sambært áður galdandi lógtingslóg og siðvenju er tað so, at flutningur av vápnum úr Føroyum krevur loyvi ella vátan. Hetta hevur við sær, at flutningur av vápnum millum lond ikki er fríur.

Flest onnur lond rundan um okkum, herundir ES-limalond, krevja vanliga í sambandi við innflutning av skotvápnum, at persónurin, sum ynskir at flyta vápni inn, eisini hevur fingið loyvi at flyta vápni út úr tí landinum viðkomandi kemur frá. Hetta er m.a. tí, at stórt fokus er á sporføri, tá tað kemur til vápni. Hetta er serliga eftir, at yvirgangsatsóknir hava verið í Evropa við skotvápnum.

Eitt skjal e.tíl. frá einum almennum myndugleika um, at viðkomandi lógliga kann flyta vápni úr Føroyum, er tí ofta ein fyrimunur í sambandi við innflutning til onnur lond.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir, og ger heldur ikki onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um skattir ella avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið hevur við sær, at tað aftur er greið heimild fyri at krevja, at ein persónur, sum ynskir at flyta vápni úr Føroyum, hevur fingið loyvi til tess.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Tað verður heimilað landsstýrismanninum at áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd til vápnastrána.

Ætlanin er í fyrstu atløgu, at henda heimild skal verða nýtt soleiðis, at politinum verður heimilað beinleiðis atgongd til vápnaskrána. Hetta hevur við sær, at politið – innanfyri karmarnar av galdandi reglum um viðgerð av persónupplýsingum – kann fáa beinleiðis atgongd til vápnaskrána í sambandi við útinnan av sínum uppgávum, herundir serliga fyrirbygging og eftirkannan av lógarbrotum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð ella annað tílíkt.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Eftir at lógaruppskotið er samtykt fer Løgmannsskrivstovan at broyta kunngerð um vápn vm. fyri at gera uppgávubýti á økinum greiðari, soleiðis sum ætlanin var á várið 2019.

Lógaruppskotið hevur ikki aðrar avleiðingar.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1, nr. 1

§ 1, stk. 3 í galdandi løgtingslóg hevur eitt forboð ímóti at *gera ella evna til* amboð og tilfar, sum tilskilað í § 1, stk. 1 og 2.

Í danska tvítekstinum frá 1969 var hetta orðað *tilvirke og udføre*. Sum greitt frá í almennu viðmerkingunum verður met, at tað er ein málsligur feilur, at *udføre* er orðað *evna til* í føroysku útgávuni.

Lagt verður upp til, at hetta verður broytt, soleiðis at tað verður ásett í løgtingslógini, at tað er forboðið uttan loyvi frá landsstýrinum at gera ella *flyta út* amboð og tilfar, sum tilskilað í stk.

1 og 2. Mett verður, at það er týðningarmikið, at vápnalógin eisini fevnir um útflutning av vápnum.

Til § 1, nr. 2

§ 1 í vápnalógini ásetur forboð fyri uttan loyvi at flyta inn, útvega sær, hava inni og ganga við skotvápnum o.ø.

Í § 2 í vápnalógini er ásett undantøk frá forboðnum í § 1. Sambært stk. 1 er bannið í § 1 ikki galdandi fyri:

1. slættpípaðar haglbyrsur og lutir til, um so er at teir bert kunnu nýtast til slættpípaðar haglbyrsur, løddar haglpatrónir við leysum høgglum og haraftrat umløðuhettur og hálvlødd ella tóm patrónhylki til haglpatrónir. Luftbyrsur, størri enn kaliber 5,5 mm, og lóður til,
2. luftbyrsur kaliber 5,5 mm og minni, fjarðabyrsur og lóður til,
3. stikkpatrónir av kaliber ikki yvir 4,5 mm og lóður til við kúluprojektil og patrónlongd ikki yvir 12 mm,
4. sláturamboð, sum bert kunnu nýtast til sláturs og lóður, sum bert kann nýtast til tess.

Tey vápni, sum eru nevnd í § 2, stk. 1 eru sløg av skotvápnum o.ø., sum annars høvdu verið fevnd av forboðnum í § 1, stk. 1. Tí verður mettt rættast, at það í innganginum til § 2, stk. 1 verður víst til § 1, stk. 1 (heldur enn bara til § 1).

Hendan broytingin hevur m.a. við sær, at § 2 ikki ásetur undantak frá forboðnum um at gera og útflyta vápni uttan loyvi, av tí, at hetta er ásett í § 1, stk. 3.

Hetta verður mettt at vera í trá við siðvenju á økinum.

Til § 1, nr. 3

Það er í dag forboðið persónum, ið ikki hava vápnaprógv, at flyta inn, útvega sær, hava inni ella ganga við skotvápnum, sum eru nevnd í § 1, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, nr. 1.

Broytingin hevur við sær, at það eisini verður forboðið persónum, sum ikki hava vápnaprógv, at flyta út skotvápni fevnd av § 1, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, nr. 1.

Til § 1, nr. 4

Lagt verður upp til, at landsstýrismanninum verður heimilað at áseta nærri reglur um beinleiðis atgongd til vápnastrána.

Sum greitt frá undir almennu viðmerkingunum omanfyri er tørvur á, at m.a. politiið fær beinleiðis atgongd til vápnastrána.

Beinleiðis atgongdin broytir ikki, at það er Umhvørvisstovan, sum er ánari av vápnastráni og hevur ábyrgdina av, at upplýsingarnar í stráni eru rættar. Heldur ikki broytir ásetingin, at tann myndugleikin, sum fær atgongd til vápnastrána, skal viðgera upplýsingarnar í trá við galdandi persónupplýsingarlóggávu. Hetta hevur m.a. við sær, at myndugleikin einans kann sláa upp í stráni, um það er neyðugt til tess at myndugleikin kann útinna sínar uppgávur.

Fær politiið atgongd til skrána hefur hetta m.a. við sær, at politiið kann sláa upp í skránni, tá hetta er neyðugt til tess at politiið kann handheva vápnalógina, eins og tað kann vera neyðugt fyri t.d. at fyrbyggja ella eftirkanna lógarbrot.

Til § 2

Lagt verður upp til, at løgtingslógin kemur í gildi dagin eftir kunngerð.

Løgmannsskrivstovan, xx.xx.xxxx.

Bárður á Steig Nielsen

Løgmaður

/ Marjun Hanusardóttir

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2:

Fylgiskjal 3: